Міністерство освіти і науки України
ВСП Шевченківський фаховий коледж УНУС

"Затверджую"
заступник директора
з навчальної роботи
_____ /А.О. Карпенко/
"_____" _____2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

" Основи охорони праці"

для студентів спеціальності ***275.03 "Транспортні технології"***
(на автомобільному транспорті)

Загальна кількість годин за навчальним планом	46
із них аудиторні заняття	34
самостійна робота	12

Програма складена на підставі програми, затвердженої заступником Міністра освіти і науки, молоді та спорту України для всіх спеціальностей і напрямків підготовки освітньо-кваліфікаційними рівнями «молодший спеціаліст» та «бакалавр» в 2011 році

Викладач _____/Н.Ф. Павлик/

Програму розглянуто і схвалено
цикловою комісією

Протокол № ___ від ____" _____20____р.

Голова циклової комісії:

_____/І.В. Шеремет/

Тематичний план предмету

№ теми	Назва розділу і теми заняття	Обсяг годин за робочою програмою			
		Всього	з них		
			аудиторні		самостійні
			лекції	ЛПЗ	
1	2	3	4	5	6
1.	**Вступ. Загальні питання охорони праці.**	**2**	**2**	**-**	**-**
2.	**Правові та організаційні основи охорони праці**	**2.5**	**2**	**-**	**0.5**
3.	**Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.**	**2.5**	**2**	**-**	**0.5**
4.	**Організація охорони праці на підприємстві.**	**2.5**	**2**	**-**	**0.5**
5.	**Навчання з питань охорони праці.**	**2.5**	**2**	**-**	**0.5**
6.	**Профілактика травматизму та професійних захворювань.**	**2.5**	**2**	**-**	**0.5**
7.	**Основи фізіології та гігієни праці.**	**2.5**	**2**		**0.5**
	7.1. Повітря робочої зони.	**3**	**-**	**2**	**1**
	7.2. Освітлення виробничих приміщень.	**5**	**-**	**4**	**1**
	7.3. Вібрація.	**3**	**-**	**2**	**1**
	7.4. Шум, ультразвук та інфразвук.	**2.5**	**-**	**2**	**0.5**
	7.5. Електромагнітні поля та випромінювання радіочастотного діапазону.	**1**	**-**	**-**	**1**
	7.6. Випромінювання оптичного діапазону.	**3**	**-**	**2**	**1**
	7.7. Іонізуюче випромінювання.	**1**	**-**	**-**	**1**
	7.8. Санітарно-гігієнічні вимоги до планування і розміщення виробничих і допоміжних приміщень.	**1**	**-**	**-**	**1**
8.	**Основи виробничої безпеки**				
	8.1. Загальні вимоги безпеки.	**2.5**	**2**	**-**	**0.5**
	8.2. Електробезпека.	**2.5**	**-**	**2**	**0.5**
9.	**Основи пожежної профілактики на виробничих об’єктах**	**4.5**	**2**	**2**	**0.5**
	Всього годин	**46**	**18**	**16**	**12**

Зміст робочої програми

№	Назва розділу, модуля, теми програми. Тема уроку та її короткий зміст.	Кількість годин		
		Всього	Із них	
			аудит.	самос.
1	2	3	4	5
1.	***1. Вступ. Загальні питання охорони праці.***	**2**	**2**	**-**
	Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном.			
	Основні розділи дисципліни "Основи охорони праці".			
	Суб'єкти і об'єкти охорони праці. Основні терміни та			
	визначення в галузі охорони праці. Класифікація шкідливих			
	та небезпечних виробничих чинників.			
2.	***2. Правові та організаційні основи охорони праці.***	**2.5**	**2**	**0.5**
	Законодавство України про охорону праці. Закон України			
	"Про охорону праці". ***Охорона праці жінок, неповнолітніх,***			
	інвалідів. Обов'язки працівників щодо додержання вимог			
	нормативно-правових актів з охорони праці. Обов'язкові			
	медичні огляди працівників певних категорій.			
	Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення			
	законодавства про охорону праці. ***Акти з охорони праці,***			
	що діють в організації, їх склад і структура. Інструкції з			
	охорони праці. Розробка та затвердження актів з			
	охорони праці, що діють в організації. *Фінансування*			
	охорони праці. Основні принципи і джерела.			
3	***3. Державне управління охороною праці,***	**2.5**	**2**	**0.5**
	державний нагляд і громадський контроль за			
	охороною праці			
	Система державного управління охороною праці в			
	Україні. Компетенція та повноваження органів			
	державного управління охороною праці. *Національна рада*			
	з питань безпечної життєдіяльності населення. ***Органи***			
	державного нагляду за охороною праці, їх основні			
	повноваження і права. *Громадський контроль за*			
	дотриманням законодавства про охорону праці.			
4.	***4. Організація охорони праці на підприємстві***	**2.5**	**2**	**0.5**
	Структура, основні функції і завдання управління			
	охороною праці в організації. *Структура і чисельність*			
	служб охорони праці. ***Права і обов'язки працівників***			
	служби охорони праці. Уповноважені найманими			
	працівниками особи з питань охорони праці, їх обов'язки і			
	права. *Комісія з питань хорони праці підприємства.*			
	Регулювання питань охорони праці у колективному			

Форми та методи викладання	Навчально-методична література	Самостійна робота студентів	Форми поточного контролю
6	7	8	9
Лекція,	Л. 1 – ст. 1	***Опрацювати матеріал***	
пояснення	Л. 2 – ст.7-17	***лекції***	
нового	Л. 6		
матеріалу			
Лекція,	Л. 1 – ст. 10,11,12,19	***Скласти конспект:***	Усний
пояснення	Л. 2 – ст. 17-37	*Конституційні засади охорони*	контроль та
нового	Л. 5	*праці в Україні.*	письмове
матеріалу,		*Законодавство України про*	опитування
бесіда		*охорону праці.*	
		Закон України "Про охорону	
		праці".	
		Відповідальність посадових осіб	
		і працівників за порушення	
		законодавства про охорону праці.	
		Фінансування охорони праці.	
		Основні принципи і джерела.	
Лекція,	Л. 1 – ст.41	***Скласти конспект:***	Тестовий
пояснення	Л. 2 – ст.42-46, 51-53,	*Національна рада з питань*	контроль
нового	68-74	*безпечної життєдіяльності*	знань
матеріалу,		*населення.*	
бесіда		*Громадський контроль за*	
		дотриманням законодавства про	
		охорону праці.	
Лекція,	Л.2 – ст. 40-42, 46-51,	***Скласти конспект:***	Усний
пояснення	46-51	*Структура і чисельність*	контроль,
нового	Л. 1 – ст. 16, 25, 20, 15,	*служб охорони праці.*	опитування
матеріалу,	42	*Комісія з питань хорони праці*	
бесіда	Л. 4	*підприємства.*	
		Карта умов праці.	
		Стимулювання охорони праці	

1	2	3	4	5
	договорі. Атестація робочих місць за умовами праці.			
	Карта умов праці. Стимулювання охорони праці.			
5.	***5. Навчання з питань охорони праці***	**2.5**	**2**	**0.5**
	Принципи організації та види навчання з питань охорони			
	праці. *Вивчення основ охорони праці у навчальних закладах і*			
	під час професійного навчання. Навчання і перевірка знань з			
	питань охорони праці працівників під час прийняття на			
	роботу і в процесі роботи. ***Інструктажі з питань охорони***			
	роботу і в процесі роботи. ***Інструктажі з питань охорони***			
	праці. Види інструктажів. Порядок проведення			
	інструктажів для працівників. Інструктажі з питань			
	охорони праці для вихованців, учнів, студентів.			
	Стажування (дублювання) та допуск працівників до			
	самостійної роботи.			
6.	***6. Профілактика травматизму та професійних***	**2.5**	**2**	**0.5**
	захворювань			
	Виробничі травми, професійні захворювання, нещасні			
	випадки виробничого характеру. *Інциденти та*			
	невідповідності. ***Мета та завдання профілактики***			
	нещасних випадків професійних захворювань і отруєнь на			
	виробництві. *Основні причини виробничих травм та*			
	професійних захворювань. ***Розподіл травм за ступенем***			
	тяжкості. *Основні заходи по запобіганню травматизму*			
	та професійним захворюванням.			
7	***7. Основи фізіології та гігієни праці***	**2.5**	**2**	**0.5**
	Основи фізіології праці. Роль центральної нервової			
	системи в трудовій діяльності людини. *Втома.* ***Гігієна***			
	праці, її значення. *Чинники, що визначають санітарно-*			
	гігієнічні умови праці. ***Загальні підходи до оцінки умов***			
	праці та забезпечення належних, безпечних і здорових			
	умов праці.			
	7.1. Повітря робочої зони	**3**	**-**	**1**
	Робоча зона та повітря робочої зони. Нормування та			
	контроль параметрів мікроклімату. Заходи та засоби			
	нормалізації параметрів мікроклімату. Склад повітря			
	робочої зони: джерела забруднення повітряного			
	середовища шкідливими речовинами (газами, парою,			
	пилом, димом, мікроорганізмами). Гранично допустимі			
	концентрації (ГДК) шкідливих речовин. Контроль за			
	станом повітряного середовища на виробництві.			
	Вентиляція. Види вентиляції.			

6	7	8	9
Лекція,	Л. 1 – ст. 18, 27, 28, 29	***Скласти конспект:***	Усний
пояснення	Л. 2 – ст. 53-66	*Вивчення основ охорони праці у*	контроль та
нового		*навчальних закладах і під час*	письмове
матеріалу,		*професійного навчання.*	опитування
бесіда		*Навчання і перевірка знань з*	
демонстра		*питань охорони праці працівників*	
ція		*під час прийняття на роботу і в*	
		процесі роботи.	
		Стажування (дублювання) та	
		допуск працівників до самостійної	
		роботи.	
Лекція,	Л. 2 – ст. 74-94	***Скласти конспект:***	Усний
пояснення		*Інциденти та невідповідності.*	контроль та
нового		*Основні причини виробничих*	письмове
матеріалу,		*травм та професійних*	опитування
бесіда		*захворювань.*	
		Основні заходи по запобіганню	
		травматизму та професійним	
		захворюванням.	
Лекція,	Л. 2 – ст. 95-100	***конспект***	Усний
пояснення		*Втома. Чинники, що визначають*	контроль та
нового		*санітарно- гігієнічні умови праці*	письмове
матеріалу,			опитування
бесіда			
Самостійна	Л. 2 – ст. 101-127	***конспект***	
робота			

1	2	3	4	5
8	***Практичне заняття № 1***		**2**	
	Оцінка впливу параметрів мікроклімату робочої зони			
	на фізіологічний стан працівників.			
	7.2. Освітлення виробничих приміщень	**5**	**-**	**1**
	Природне, штучне, суміщене освітлення. Класифікація			
	виробничого освітлення. Основні вимоги до виробничого			
	освітлення. Джерела штучного освітлення, лампи і			
	світильники. Загальний підхід до проектування систем			
	освітлення.			
9	***Практичне заняття № 2***		**2**	
	Перевіряючий розрахунок природнього освітлення			
	виробничого приміщення.			
10	***Практичне заняття № 3***		**2**	
	Розрахунок штучного освітлення виробничого			
	приміщення.			
	7.3. Вібрація	**3**		**1**
	Джерела, класифікація і характеристики вібрації. Гігієнічне			
	нормування вібрацій. Методи контролю параметрів			
	вібрацій. Типові заходи та засоби колективного та			
	індивідуального захисту від вібрацій.			
11	***Лабораторне заняття № 4***		**2**	
	Дослідження та оцінка параметрів вібрації			
	7.4. Шум, ультразвук та інфразвук	**2.5**		**0.5**
	Параметри звукового поля: звуковий тиск, інтенсивність,			
	частота, коливальна швидкість. Звукова потужність			
	джерела звуку. Класифікація шумів за походженням, за			
	характером, спектром та часовими характеристиками.			
	Нормування шумів. Контроль параметрів шуму,			
	вимірювальні прилади. Методи та засоби колективного та			
	індивідуального захисту від шуму. Інфразвук та ультразвук.			
	Джерела та параметри інфразвукових та ультразвукових			
	коливань. Нормування та контроль рівнів, основні методи			
	та засоби захисту від ультразвуку та інфразвуку.			
12	***Практичне заняття № 5***		**2**	
	Визначення рівня шуму на робочому місці.			
	7.5. Електромагнітні поля та випромінювання	**1**		**1**
	радіочастотного діапазону			
	Джерела, особливості і класифікація електромагнітних			
	випромінювань та електричних і магнітних полів.			

6	7	8	9
практична	методичні рекомендації,	***Оформити звіти про***	Захист звітів
робота	проведення розрахунків	***виконану роботу***	
Самостійна	Л. 2 – ст. 129-145	***Скласти конспект***	
робота			
практична	методичні рекомендації,	***Оформити звіти про***	Захист звітів
робота	проведення розрахунків	***виконану роботу***	
практична	методичні рекомендації,	***Оформити звіти про***	Захист звітів
робота	проведення розрахунків	***виконану роботу***	
самостійна	Л. 2 – ст. 146-156	***конспект***	
робота			
лабораторна	методичні рекомендації	***Оформити звіти про***	Захист звітів
робота,		***виконану роботу***	
та вик. вправ			
самостійна	Л. 2 – ст. 156-171	***конспект***	
робота			
практична	методичні рекомендації,	***Оформити звіти про***	Захист звітів
робота	проведення розрахунків	***виконану роботу***	
самостійна	Л. 2 – ст. 177-188	***Скласти конспект***	
робота			

1	2	3	4	5
	Характеристики полів і випромінювань. Нормування			
	електромагнітних випромінювань. Прилади та методи			
	контролю. Захист від електромагнітних випромінювань і			
	полів.			
	7.6. Випромінювання оптичного діапазону	**3**	**-**	**1**
	Класифікація та джерела випромінювань оптичного			
	діапазону. Особливості інфрачервоного (ІЧ),			
	ультрафіолетового (УФ) та лазерного випромінювання, їх			
	нормування, прилади та методи контролю. Засоби та			
	заходи захисту від ІЧ та УФ випромінювань. Специфіка			
	захисту від лазерного випромінювання.			
13	***Лабораторне заняття № 6***		**2**	
	Дослідження параметрів інфрачервоного випромінювання			
	та ефективності теплопоглинальних екранів.			
	7.7. Іонізуюче випромінювання	**1**	**-**	**1**
	Виробничі джерела, іонізуючого випромінювання,			
	класифікація і особливості їх використання. Типові			
	методи та засоби захисту персоналу від іонізуючого			
	випромінювання у виробничих умовах.			
	7.8. Санітарно-гігієнічні вимоги до	**1**	**-**	**1**
	планування і розміщення виробничих і			
	допоміжних приміщень			
	Класи шкідливості підприємств за санітарними			
	нормами. Санітарно-захисні зони підприємств. Вимоги до			
	розташування промислового майданчика підприємства, до			
	виробничих та допоміжних приміщень. Енерго- та			
	водопостачання, каналізація, транспортні комунікації.			
	Вимоги охорони праці до розташування виробничого і			
	офісного обладнання та організації робочих місць.			
	8. Основи виробничої безпеки	**5**		
14	***8.1. Загальні вимоги безпеки***		**2**	**0.5**
	Загальні вимоги безпеки до технологічного обладнання та			
	процесів. Безпека під час експлуатації систем під тиском			

	і кріогенної техніки. *Безпека під час вантажно-*			
	розвантажувальних робіт.			

6	7	8	9
Самостійна	Л. 2 – ст. 188-191	***Скласти конспект***	
робота			
лабораторна	методичні рекомендації	***Оформити звіти про***	Захист звітів
робота,		***виконану роботу***	
та вик. вправ			
Самостійна	Л.2 – ст. 171-176	***конспект***	
робота			
Самостійна	Л. 2 – ст. 191-199	***Скласти конспект***	
робота			

Лекція, пояснення нового матеріалу, бесіда	Л.2 – ст. 201-205	***Скласти конспект:*** *Безпека під час вантажно-розвантажувальних робіт.*	Усний контроль та письмове опитування

1	2	3	4	5
	8.2. Електробезпека			**0.5**
	Дія електричного струму на організм людини. Електричні			
	травми. Чинники, що впливають на наслідки ураження			
	електричним струмом. Класифікація приміщень за			
	ступенем небезпеки ураження електричним струмом.			
	Умови ураження людини електричним струмом. Ураження			
	електричним струмом при дотику або наближенні до			
	струмоведучих частин і при дотику до неструмоведучих			
	металевих елементів електроустановок, яки опинились під			
	напругою. Напруга кроку та дотику. Безпечна експлуатація			
	електроустановок: електрозахисні засоби і заходи. Надання			
	першої допомоги при ураженні електричним струмом.			
15	***Лабораторне заняття № 7***		**2**	
	Дослідження дії електричного струму на організм			
	людини.			
16	***9. Основи пожежної профілактики на***	**4.5**	**2**	**0.5**
	виробничих об'єктах			
	Показники вибухопожежонебезпечних властивостей			
	матеріалів і речовин. Категорії приміщень за			
	вибухопожежонебезпечністю. *Класифікація вибухо-*			
	небезпечних та пожежонебезпечних приміщень і зон.			
	Основні засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки			
	виробничого об'єкту. Пожежна сигналізація. Засоби			
	пожежогасіння. Дії персоналу при виникненні пожежі.			
	Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на			
	виробничих об'єктах. Вивчення питань пожежної			
	безпеки працівниками.			
17.	***Практичне заняття № 8***		2	
	Вибір типів та визначення необхідної кількості первинних			
	засобів пожежогасіння.			

6	7	8	9
самостійна	Л.2 – ст. 252-297	***конспект***	
робота			
лабораторна	методичні рекомендації,	***Оформити звіти про***	Захист звітів
робота	проведення розрахунків	***виконану роботу***	
Лекція,	Л. 2 – ст. 297-336	***Скласти конспект:***	Усний
пояснення		*Класифікація вибухонебезпечних*	контроль та
нового		*та пожежонебезпечних*	письмове
матеріалу,		*приміщень і зон.*	опитування
бесіда,		*Основні засоби і заходи*	
демонстра-		*забезпечення пожежної безпеки*	
ція		*виробничого об'єкту.*	
		Пожежна сигналізація.	
		Засоби пожежогасіння.	
		Дії персоналу при виникненні	
		пожежі.	
практична	методичні рекомендації,	***Оформити звіти про***	Захист звітів
робота	проведення розрахунків	***виконану роботу***	

Лист погодження робочої програми з

Тема дисципліни	*Дисципліни, з якими*	

іншими дисциплінами

пов'язане викладання		

Індивідуальні завдання студентам

№ п/п	*Тема предмету*	*Вид завдання/реферати, дослідницько – розрахункові роботи*	*Календарні строки і форма контролю*

Доповнення та зміни до робочої програми на 20___/20___ навчальний рік

№ п/п	*Назва теми*	*Зміст доповнення та зміни*
1	*2*	*3*

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії дисциплін професійної підготовки спеціальності «Землевпорядкування»
протокол № ____ від «_____» _____ 20_____ р.

«Затверджую»
заступник директора
з навчальної роботи _____ /Гоч В. С./
«_____» _____ 20 ____ р.

ЗВЕДЕНІ ДАНІ

Курс вивчення	***2***	***Всього, год***
Семестри	***4***	***46***
Всього на предмет	***46***	***46***
У т. ч. аудиторних	***34***	***34***
Із них: лекції	***18***	***18***
семінарські	***-***	***-***
Лабораторно-практичні	***16***	***16***
Інші види занять	***-***	***-***
Самостійна робота	***12***	***12***
Консультації	***-***	***-***
Індивідуальні завдання	***-***	***-***
Форми підсумкового контролю	***семестрова***	***семестрова***

Список використаної літератури

1. ЗУ «Про охорону праці».

2. В. Ц. Жидецький, В. С. Джигерей, О. В. Мельников «Основи охорони праці», Навчальний посібник – Львів:Афіша, 2000.-350с.

3. Конспект лекцій.

4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про атестацію робочих місць за умовами праці».

5. Порядок затверджений Кабінетом Міністрів України «Про опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві».

6. ДСТУ 2293-99 «Охорона праці. Терміни та визначення основних понять».